

**Uchwała nr / 2013
Rady Powiatu w Płocku
z dnia 2013 r.**

**w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu działania na rzecz osób
niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób
niepełnosprawnych w powiecie płockim na lata 2014 – 2019”**

Działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 i 5 oraz art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 595 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 1 pkt. 1 lit. a i c oraz art. 35a ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),

Rada Powiatu w Płocku uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płockim na lata 2014 – 2019” **stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.**

§ 2

Uchwałę należy przekazać Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nakłada obowiązek opracowania powiatowego programu działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym przygotowany został „Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płockim na lata 2014 – 2019”.

Program został opracowany w oparciu o doświadczenia wynikające z monitoringu realizacji programu za lata 2008 – 2013 oraz analizę informacji dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych.

Realizowany w latach 2008 – 2013 „Powiatowy program na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych” pozwolił Samorządowi Powiatu Płockiego nie tylko na realizację zakładanych celów, ale przede wszystkim na bliższe przyjrzenie się wielu zjawiskom oraz realnym możliwościom i efektom realizacji przez Powiat Płocki działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Powiatowy Program.... jest dokumentem służącym realizacji polityki społecznej w Powiecie Płockim. Ma za zadanie kierunkować i skoordynować działania, jakie mają być realizowane w tej dziedzinie. Jest ona również dokumentem mającym ułatwić realizację przez powiat aktywnej polityki społecznej, zmierzającej do integracji osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną. Ponadto stanowi podstawę do opracowania i realizacji programów na rzecz tej grupy społecznej i uzyskania dodatkowych środków.

Celem Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest zapewnienie i popieranie skutecznych działań w zakresie zapobiegania niepełnosprawności, łagodzenia jej skutków, rehabilitacji, a także realizacja zadań zmierzających do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. Oznacza to zapewnienie osobom niepełnosprawnym takich samych szans jak całej ludności powiatu oraz ich równy udział w ogólnej poprawie warunków życia stanowiącej rezultat rozwoju społecznego i ekonomicznego.

POWIAT PŁOCKI

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZNIE W PŁOCKU

„Tylko wówczas gdy uznawane są prawa najsłabszych,
społeczeństwo może twierdzić,
że jest zbudowane na fundamencie prawa i sprawiedliwości:
niepełnosprawny nie jest osobą w inny sposób niż pozostali,
a zatem uznając i chroniąc jego godność i prawa,
uznajemy i chronimy godność i prawa nas wszystkich i każdego.”

Jan Paweł II

POWIATOWY PROGRAM

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE PŁOCKIM NA LATA 2014 - 2019

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie płońskim na lata 2014 - 2019**

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE.

Aktywność osób niepełnosprawnych jest niezbędnym warunkiem równoprawnego ich uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym kraju.

Pomimo ciągle rosnącej świadomości społecznej dotyczącej rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w dalszym ciągu obserwuje się utrudnienia dla tej grupy osób w wejściu na rynek pracy oraz napotykanie na bariery utrudniające pełne korzystanie z praw, a nawet wykonywanie obowiązków obywatelskich.

Obowiązek wyrównywania tych szans oraz zajęcia się konsekwencjami niepełnosprawności spoczywa na władzach państwowych i samorządowych. Jednak nie zmniejsza to odpowiedzialności ogółu społeczeństwa, jednostek czy też organizacji, które już od lat są partnerami w tworzeniu spójnej i efektywnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych.

Najbliżej spraw i problemów mieszkańców jest samorząd powiatowy oraz samorządy gminne i te podmioty powinny przejąć kierownictwo w budzeniu powszechnej świadomości społeczeństwa co do korzyści z włączenia osób niepełnosprawnych w każdą dziedzinę życia społecznego, ekonomicznego i politycznego. Samorządy muszą również zapewnić, aby ludzie, którzy na skutek ciężkiego upośledzenia stali się zależni od innych, mieli możliwości i warunki do osiągnięcia standardu równego poziomowi życia osób sprawnych.

Partnerem samorządów w podejmowaniu działań służących poprawie warunków życia osób niepełnosprawnych i przełamywaniu barier powinny być organizacje pozarządowe. Mogą one w różny sposób służyć pomocą – formułując potrzeby, sugerując odpowiednie rozwiązania i świadcząc usługi uzupełniając władze.

Ważne jest, aby samorządy lokalne maksymalnie wykorzystały istniejące zasoby finansowe, rzeczowe, osobowe na cele związane z zapobieganiem niepełnosprawności i zaspokajaniem potrzeb tych osób. Realizacja tych zadań będzie wymagać czasu, podczas którego liczba osób niepełnosprawnych może ulec zwiększeniu. Dlatego jest sprawą ważną, aby do planów rozwoju ogólnego samorządy włączyły bezpośrednie działania związane z zapobieganiem niepełnosprawności, rehabilitacją osób niepełnosprawnych i wyrównywaniem ich szans.

Celem rehabilitacji społecznej, zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym. Realizacja powyższego celu odbywa się poprzez: wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, umiejętności samodzielnego wyrabiania ról społecznych, likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy wymagającej takiej samej pomocy. W tej sytuacji nie można dopuścić do tego, aby definicje czy klasyfikacje przyczyniały się do wyodrębnienia ludzi niepełnosprawnych ze społeczeństw lub też ograniczały postępy w rehabilitacji i szeroko rozumianej integracji. Powinny natomiast wychodzić na przeciw ich indywidualnym potrzebom, problemom i oczekiwaniom tak, aby ta grupa osób mogła otrzymywać np. pracę, która umożliwi im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Celem "Powiatowego programu" jest zapewnienie i popieranie skutecznych działań w zakresie zapobiegania niepełnosprawności, łagodzenia jej skutków, rehabilitacji, a także realizacja zadań zmierzających do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. Oznacza to zapewnienie osobom niepełnosprawnym takich samych szans jak całej ludności powiatu oraz ich równy udział w ogólnej poprawie warunków życia stanowiącej rezultat rozwoju społecznego i ekonomicznego.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie płońskim na lata 2014 - 2019**

Podstawą do opracowania „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim na lata 2014-2019” jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

„Powiatowy program” jest dokumentem służącym realizacji polityki społecznej w Powiecie Płońskim. Ma za zadanie kierunkować i koordynować działania, jakie mają być realizowane w tej dziedzinie. Jest on również dokumentem mającym ułatwić realizację przez powiat aktywnej polityki społecznej, zmierzającej do integracji osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną. Ponadto stanowi podstawę do opracowania i realizacji programów na rzecz tej grupy społecznej i uzyskania dodatkowych środków.

Działania w zakresie osób niepełnosprawnych, w tym zadania zapisane w „Powiatowym programie działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim na lata 2014 – 2019” są podejmowane i realizowane w oparciu o przepisy:

- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawy Prawo Budowlane,
- ustawy o systemie oświaty,
- aktów wykonawczych do ustaw.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE PŁOCKIM.

Jedynymi, jak dotychczas wiarygodnymi i miarodajnymi źródłami informacji o ilości osób niepełnosprawnych są dane Narodowego Spisu Ludności z 2002 r. Przeprowadzony w 2011 roku Powszechny Spis Narodowy, ze względu na dobrowolne udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności, mogą rzutować na uzyskaną w spisie strukturę osób niepełnosprawnych i niedoszacowanie ogólnej liczby osób niepełnosprawnych.

Bazy ZUS, KRUS, czy Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, które posiadają dane ewidencyjne osób niepełnosprawnych, są przypisane do odpowiednich autonomicznych i zazębiających się względem siebie systemów orzeczniczych.

Tak więc brak jest możliwości oceny faktycznej ilości osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie powiatu, dlatego w niniejszej diagnozie przedstawiana liczba niepełnosprawnych mieszkańców powiatu opiera się na danych z informacji o wysokości środków PFRON dla powiatu płońskiego, Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności oraz złożonych w 2012 r. wniosków na zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku.

W powiecie płońskim na dzień 31 grudnia 2012 r. zamieszkuje 110 890 osób, z czego 55 136 to mężczyźni, a 55 754 kobiety. W miastach powiatu płońskiego zamieszkuje 9 913 osób (mężczyźni – 4 818 osób, kobiety 5 095 osób), a na wsi 100 671 osób – 90% ludności (mężczyźni – 50 186 osób, kobiety – 50 485 osób).

Osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim (stan na 31 grudnia 2012 r.) jest 10 044 osób (9% ogółu mieszkańców), z czego 325 osób (ponad 3 % ogółu osób niepełnosprawnych) to dzieci i młodzież niepełnosprawna. Natomiast osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu jest 238 osób. Obserwując lata ubiegłe jest to tendencja wzrostowa.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie płońskim na lata 2014 - 2019**

W roku 2012 do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania wpłynęło 1 806 wniosków o wydanie orzeczenie, z czego 1 523 (84% ogółu wszystkich wniosków) dla osób powyżej 16 roku życia i 283 (16% ogółu) dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia. Zespół wydał 1 740 orzeczeń, w tym 85 % o stopniu niepełnosprawności i 15% o niepełnosprawności. Pozostałe 4% złożonych wniosków rozpatrzone zostały negatywnie.

Z 1 484 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności 42% osób zaliczono do znacznego stopnia, 40% do umiarkowanego i 18% do lekkiego stopnia niepełnosprawności. W przypadku dzieci i młodzieży do 16 roku życia z 256 orzeczeń o niepełnosprawności – 118 osób (46% dzieci wymagało rezygnacji przez jednego z opiekunów z zatrudnienia celem pełnienia opieki) zostało uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego i 138 osób (54%) do zasiłku pielęgnacyjnego.

Wśród osób dorosłych więcej niepełnosprawnych było kobiet – 54%, natomiast w przypadku dzieci – chłopców – 58%.

Biorąc pod uwagę wiek osób najczęściej niepełnosprawności pośród osób dorosłych powstaje powyżej 41 roku życia – 77%, a niepełnosprawność pomiędzy dziećmi do 16 roku rozkłada się dość równomiernie: 0-3 lat – 86 osób, 4-7 lat – 80 osób, 8-16 lat – 90 osób. Będzie to powodowało konieczność rozwoju świadczeń i opieki na rzecz osób starszych oraz dzieci.

Ze względu na rodzaj niepełnosprawności najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności u osób dorosłych było upośledzenie narządu ruchu – 364 (24%), choroby neurologiczne – 292 (20%) i choroby układu oddechowego i krążenia – 280 (19%). Natomiast wśród dzieci i młodzieży do 16 roku życia upośledzenie narządu ruchu – 51 (20%) i choroby układu oddechowego i krążenia – 43 (17%).

W roku 2012 do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońku wpłynęło łącznie 647 wniosków o pomoc z zakresu rehabilitacji społecznej. Niestety powyższe wnioski bardzo często składane są przez jedną osobę na realizację kilku zadań, co powoduje zawyżenie ilości osób faktycznie korzystających z pomocy Centrum.

W roku 2012 powiat płoński przystąpił do realizacji dodatkowego zadania polegającego na realizacji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych programu pn.: „Aktywny samorząd”. Na powyższe zadanie wpłynęło 28 wniosków.

Ilość złożonych wniosków obrazuje, iż na 10 044 osoby niepełnosprawne zamieszkujące powiat tylko 675 osób korzysta ze wsparcia Powiatowego Centrum. Pomimo dużych nakładów na rozpowszechnienie udzielanej pomocy przez PCPR osoby niepełnosprawne swoją uwagę skupiają praktycznie wyłącznie na najbliższych im ośrodkach pomocy społecznej, dokąd najczęściej kierują swoje pierwsze kroki. Dla wielu niepełnosprawnych są one jedyną znaną, a dla jeszcze większego grona, jedyną dostępną instytucją wsparcia.

Dla zapewnienia osobom niepełnosprawnym niezdolnym do pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia – funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej dla 95 uczestników zlokalizowane w północno – zachodniej części powiatu w sąsiadujących gminach: Bodzanów i Mała Wieś.

Od 2014 r. planowane jest rozpoczęcie działalności dwóch nowo tworzonych warsztatów terapii zajęciowej dla 30 uczestników każdy, zlokalizowanych na terenie gmin Gąbin oraz na terenie gminy Słupno. Obejmą one swoim zasięgiem między innymi gminy: Gąbin, Łąck, Słubice, Nowy Duninów, Słupno, Bielsk, Drobin, Stara Biała.

Funkcjonuje również jeden zakład aktywizacji zawodowej zlokalizowany w gminie Drobin i zatrudniający 55 osób niewidomych i niedowidzących.

Dla zapewnienia całodobowej opieki osobom wymagającym tego typu usług w powiecie funkcjonuje sześć domów pomocy społecznej o łącznej liczbie 717 miejsc, które przeznaczone są dla osób:

- przewlekłe somatycznie chorych,
- w podeszłym wieku,

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie płońskim na lata 2014 - 2019**

- przewlekłe psychicznie chorych,
- dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

Więcej informacji dotyczących sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim znajduje się w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów społecznych 2014 – 2019”, która jest dokumentem wyjściowym dla niniejszego Programu.

II. ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU.

Z diagnozy zawartej w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych 2014-2019” jasno wynika, że problemy osób niepełnosprawnych to jeden z jaskrawszych problemów społecznych w powiecie płońskim.

Pomimo realizacji wielu kluczowych projektów i wydatkowaniu znacznych środków finansowych wciąż nie można mówić o w pełni satysfakcjonujących efektach.

Realizowany w latach 2008 – 2013 „Powiatowy program na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych” pozwolił Samorządowi Powiatu Płockiego nie tylko na realizację zakładanych celów ale przede wszystkim na bliższe przyjrzenie się wielu zjawiskom oraz realnym możliwościom i efektom realizacji przez Powiat Płocki działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Kryzys, który uwidocznił się na początku 2009 r. jest kolejnym sygnałem wzrostu znaczenia roli polityki społecznej, a co się z tym wiąże zapotrzebowaniem na nowe rozwiązania dotyczące problemów społecznych. Zwiększenie bezrobocia oraz konieczność zwiększenia nakładów środków publicznych na walkę z bezrobociem może powodować spadek nakładów na sprawy osób niepełnosprawnych.

Doświadczenia związane z realizacją poprzedniego programu stały się powodem nowego spojrzenia na sytuację oraz perspektywy tego środowiska. Mając na uwadze wagę zapisów w Programie Powiatowe Centrum wystąpiło z pismem do różnych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych celem zebrania propozycji zmian lub uzupełnień zapisów celów i działań zawartych w poprzednim programie. Dotychczasowe działania, jak i wiele z otrzymanych propozycji w dużym stopniu stanowią podstawę konstrukcji nowego programu na lata 2014 - 2019. Niektóre priorytety realizowane w poprzednim programie, pomimo wielu wysiłków i nakładów finansowych, są nadal aktualne, gdyż efekty nie zostały osiągnięte. Dlatego w nowym programie będą kontynuowane.

III. PROGRAM DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZEGANIA PRAW TYCH OSÓB.

Sytuacja osób niepełnosprawnych w ciągu ostatnich lat uległa poprawie. Niepełnosprawność nie jest już rozumiana tylko, jako dysfunkcja czy wynik choroby, ale raczej, jako rezultat barier społecznych, fizycznych czy też ekonomicznych, jakie osoba niepełnosprawna napotyka w środowisku.

Warto podkreślić również fakt zwiększenia świadomości społecznej odnośnie niepełnosprawności oraz zmianę postaw społecznych w stosunku do problemów dotyczących niepełnosprawności. To również zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, rekreacyjnym i turystycznym, a przede wszystkim środowisku lokalnym. Pozytywnym zjawiskiem jest również poprawa

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

dotychczasowych działań samorządów lokalnych oraz zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.

Powyższe działania podejmowane są również przez środowisko osób niepełnosprawnych, które walczy o przestrzeganie swoich podstawowych praw, jakimi są: prawo do życia w środowisku wolnym od barier, swobodny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, dostęp do rehabilitacji, swobodne komunikowanie się i przemieszczanie, dostęp do informacji, wiedzy dorobku kulturalnego i rozrywki oraz pełne uczestnictwo w życiu publicznym.

Program został opracowany w oparciu o doświadczenia wynikające z monitoringu realizacji programu za lata 2008 – 2013 oraz analizę informacji dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych.

Program jest spójny i kompatybilny z ratyfikowaną 6 września 2012 r. przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego Konwencją Organizacji Narodów Zjednoczonych o Prawach Osób Niepełnosprawnych, Konstytucją RP, Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Konwencją Praw Dziecka, Standardowymi Zasadami Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego oraz wpisuje się w „Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego”, „Wojewódzkim programem wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych w województwie mazowieckim”, „Strategię rozwoju powiatu plockiego”, „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych 2014 – 2019”.

Celem głównym programu, misją działania, jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu plockiego i ich rodzin poprzez kompensowanie skutków niepełnosprawności.

Jego osiągnięcie zaplanowane jest poprzez realizację **sześciu celów strategicznych**, których realizację i efekty opisane zostały poniżej:

- 1. Realizacja przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia liczby niepełnosprawności wśród aktualnie zdrowej części społeczeństwa.**
- 2. Stworzenie sprawnie działającego systemu informacyjnego dostępnego również dla osób niepełnosprawnych.**
- 3. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz kształcenia ustawicznego dla niepełnosprawnych osób dorosłych.**
- 4. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w drodze do samodzielnego i niezależnego życia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych.**
- 5. Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej oraz dostosowanie ich rodzaju do zapotrzebowania.**
- 6. Podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania środków z Unii Europejskiej.**

Zaplanowane zadania realizowane będą przy ścisłej współpracy z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY NR 1

Realizacja przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia liczby niepełnosprawności wśród aktualnie zdrowej części społeczeństwa.

Cele operacyjne:

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

1. Stworzenie właściwych warunków dla prawidłowego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz utrzymanie sprawności fizycznej osób dorosłych.
2. Podejmowanie działań w zakresie poprawy szeroko rozumianego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży z terenu powiatu plockiego.

Zadania:

1. Podejmowanie działań w zakresie zapewnienia szkołom podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym właściwych warunków dla prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poprzez budowę boisk szkolnych, sal gimnastycznych, hal sportowych i innych obiektów sportowych.
2. Zachęcanie osób dorosłych do regularnej aktywności ruchowej poprzez organizowanie różnego rodzaju zawodów i imprez sportowych.
3. Zapewnienie w przedszkolach i szkołach optymalnej edukacji dotyczącej szeroko rozumianego bezpieczeństwa własnego i innych.
4. Poprawa jakości dróg publicznych oraz tworzenie chodników i ścieżek rowerowych na terenie powiatu plockiego.

Oczekiwane rezultaty:

- Zmniejszenie wad postaw u dzieci i młodzieży oraz ich prawidłowy rozwój fizyczny.
- Zmniejszenie niepełnosprawności u dzieci i osób dorosłych będących następstwem chorób kręgosłupa i innych schorzeń.
- Utrzymanie niezależności i samodzielności w zakresie czynności dnia codziennego przez osoby dorosłe.
- Dłuższe utrzymanie sprawności fizycznej i umysłowej osób dorosłych.
- Wzrost wiedzy i świadomości wśród dzieci i młodzieży do bardziej dojrzałego podchodzenia do kwestii bezpieczeństwa.
- Wyrobinienie nawyku zachowania bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży, które znajdują odzwierciedlenie w ich dorosłym życiu.
- Zmniejszenie liczby wypadków drogowych prowadzących do niepełnosprawności.

CEL STRATEGICZNY NR 2

Stworzenie sprawnie działającego systemu informacyjnego dostępnego również dla osób niepełnosprawnych.

Cele operacyjne:

1. Popularyzowanie istotnych informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz seniorów mających na celu przedstawienie problemów tych grup społecznych oraz możliwych formach pomocy i wsparcia, a także zmiany wizerunku.
2. Podjęcie działań celem powołania Powiatowego Rzecznika Osób Niepełnosprawnych.

Zadania:

1. Bieżąca aktualizacja stron internetowych poprzez umieszczanie: informacji o sposobie załatwiania spraw, warunkach i formach uzyskania pomocy, terminach składania wniosków, zadaniach i imprezach realizowanych przez instytucje, fundacje i organizacje.
2. Dostosowanie stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Udostępnianie informacji do programów radiowych i telewizyjnych, publikacji, artykułów prasowych, do BIP.
4. Udostępnianie broszur i ulotek zawierających istotne informacje dla osób niepełnosprawnych.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

5. Organizowanie narad i spotkań z instytucjami działającymi w sferze pomocy społecznej mających na celu zintensyfikowanie wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz seniorów.
6. Organizowanie przez trzeci sektor spotkań informacyjnych dotyczących możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych i seniorów w życiu społecznym.
7. Koordynowanie i monitorowanie działań skierowanych do osób niepełnosprawnych oraz ochrona interesów osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Płockiego.

Oczekiwane rezultaty:

- Uzyskanie przez osoby niepełnosprawne i seniorów informacji o formach udzielania pomocy przez różnego rodzaju instytucje, warunkach uzyskania tej pomocy oraz o drodze załatwiania spraw.
- Usprawnienie przepływu informacji i ściślejsza współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych i osób starszych.
- Poprawa dostępności do informacji w zakresie uprawnień oraz możliwości uzyskania wsparcia.
- Rozszerzanie kręgu osób, instytucji i organizacji pozarządowych bezpośrednio korzystających z dostępnych form pomocy.
- Zwiększanie możliwości w rozwiązywaniu problemów i potrzeb seniora, niepełnosprawnego i jego rodziny.
- Zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych i osób starszych.
- Pozytywne zmiany w świadomości społecznej odnośnie problematyki osób niepełnosprawnych i starszych, wzrost aktywności tych osób, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby tych grup społecznych.

CEL STRATEGICZNY NR 3

Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz kształcenia ustawicznego dla niepełnosprawnych osób dorosłych.

Cele operacyjne:

1. Wspieranie działań umożliwiających dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej edukację.
2. Rozszerzanie możliwości osób niepełnosprawnych w podnoszeniu umiejętności zawodowych poprzez ustawiczne kształcenie, przekwalifikowanie, szkolenie, doskonalenie zawodowe.

Zadania:

1. Zapewnienie rodzinom dziecka niepełnosprawnego wielopłaszczyznowego poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego i logopedycznego oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.
2. Udzielenie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
3. Orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i indywidualnego opartego na potencjale dziecka niepełnosprawnego oraz wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie będących mieszkańcami domów pomocy społecznej realizację potrzeb edukacyjnych.
5. Podejmowanie działań w celu tworzenia w miarę potrzeb klas i oddziałów integracyjnych na każdym szczeblu nauczania.
6. Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju szkolnictwa specjalnego.
7. Wspieranie i motywowanie osób niepełnosprawnych do podnoszenia poziomu kształcenia i posiadanych kwalifikacji poprzez kształcenie ustawiczne.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

Oczekiwane rezultaty:

- Wczesne wykrywanie niepełnosprawności.
- Możliwość wczesnego wspomagania dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.
- Wskazanie rodzicowi prawidłowej drogi edukacyjnej dziecka niepełnosprawnego dostosowanej do jego możliwości.
- Prawidłowy rozwój edukacyjny dzieci i młodzieży zamieszkujących domy pomocy społecznej.
- Zwiększenie i wyrównanie szans dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej realizacji obowiązku szkolnego razem z pełnosprawnymi rówieśnikami w placówkach edukacyjnych.
- Zwiększenie możliwości w zakresie zdobywania wykształcenia na różnego rodzaju uczelniach.
- Zwiększenie tolerancji i postawy akceptacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wśród rówieśników.
- Wzrost motywacji osób niepełnosprawnych do podnoszenia poziomu wykształcenia i potrzeby ustawicznego kształcenia.
- Wzrost kwalifikacji osób niepełnosprawnych.

CEL STRATEGICZNY NR 4

Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w drodze do samodzielnego i niezależnego życia oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych.

Cele operacyjne:

1. Zagwarantowanie mieszkańcom powiatu plockiego dostępu do orzecznictwa.
2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i rodzinom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi lub starszymi profesjonalnej pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego.
3. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i seniorom specjalistycznej opieki zdrowotnej i rehabilitacji medycznej na terenie zamieszkania.
4. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępności do budynków i lokali oraz udogodnienie przemieszczania się.
5. Wspieranie osób niepełnosprawnych w drodze do usprawniania się poprzez pomoc w likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych lub architektonicznych.
6. Wspieranie działań w zakresie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych i osób starszych.

Zadania:

1. Zapewnienie wg potrzeb dostępu do bezpłatnego orzecznictwa o niepełnosprawności.
2. Bezpłatne prowadzenie usług psychologiczno – prawno – rodzinnych dla mieszkańców powiatu plockiego.
3. Rozwój specjalistycznej opieki zdrowotnej przez samorządy gminne.
4. Dopuszczenie placówek rehabilitacji medycznej w niezbędny sprzęt rehabilitacyjny.
5. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach i lokalach użyteczności publicznej oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego.
6. Zakup środków transportu przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych w tym osób poruszających się za pomocą wózków inwalidzkich.
7. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostosowania własnego (lub opiekuna) środka transportu do swoich potrzeb.
8. Pomoc w zdobyciu przez osobę niepełnosprawną prawa jazdy.
9. Wspieranie i promowanie działań na rzecz wczesnej rehabilitacji dzieci.
10. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

11. Dofinansowanie do indywidualnego zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
12. Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
13. Promowanie i wspieranie tworzenia grup samopomocowych w środowisku lokalnym.
14. Pomoc w korzystaniu z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczących przedsięwzięć służących ułatwieniu życia osobom niepełnosprawnym w środowisku lokalnym.
15. Wydawanie opinii na temat działalności organizacji pozarządowych celem pomocy w pozyskaniu środków finansowych na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych oraz tworzenie własnych programów.
16. Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych i osób starszych.
17. Wydawanie legitymacji oraz kart parkingowych umożliwiających skorzystanie z różnego rodzaju ulg i uprawnień.

Oczekiwane rezultaty:

- Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z praw i przywilejów.
- Zwiększenie ilości osób korzystających z różnych form udzielanej pomocy.
- Wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu szeroko rozumianych problemów rodzinnych, w tym problemów wychowawczych i opiekuńczych oraz opieki nad osobą starszą.
- Wzrost stopnia zaspokojenia potrzeb w zakresie poradnictwa specjalistycznego.
- Zwiększenie możliwości wczesnej rehabilitacji dla dzieci 0 – 7 lat.
- Zwiększenie samodzielności osób sprawnych inaczej w dostępie do różnego rodzaju instytucji.
- Zapewnienie możliwości swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych w obszarze ich egzystencji życiowej.
- Podniesienie bezpieczeństwa i komfortu jazdy osób niepełnosprawnych.
- Likwidacja utrudnień występujących w indywidualnym mieszkaniu i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu.
- Likwidacja ograniczeń uniemożliwiających lub utrudniających swobodne porozumiewanie się osobom niepełnosprawnym.
- Likwidacja barier utrudniających lub uniemożliwiających usprawnienie się, a także sprawniejsze funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym.
- Osiągnięcie przez osobę niepełnosprawną możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania poprzez stworzenie możliwości rehabilitacji w warunkach domowych.
- Ułatwienie osobie niepełnosprawnej funkcjonowania w środowisku i rodzinie poprzez pomoc w zakupie przedmiotów niezbędnych do samodzielnego życia tej osoby oraz wspomagających jej funkcjonowanie.
- Ułatwienie opieki nad osobą starszą w warunkach domowych.
- Wzajemne wspieranie się w troskach dnia codziennego oraz pomoc w pokonaniu indywidualnych barier psychologicznych w rodzinach, które opiekują się osobami niepełnosprawnymi i starszymi.
- Umożliwienie osobom niepełnosprawnym i starszym uczestnictwa w różnego rodzaju imprezach o charakterze sportowo - kulturalno - rekreacyjno - turystycznym poprzez wspieranie finansowe organizatorów.
- Nawiązywanie i rozwijanie nowych kontaktów społecznych, a także zmniejszenie izolacji społecznej i przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych i niepełnosprawnych.
- Wzrost samodzielności, komfortu i jakości życia osób niepełnosprawnych, seniorów i członków ich rodzin w środowisku lokalnym.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

- Uaktywnienie osób niepełnosprawnych i seniorów w życiu środowiska, otwierania się osób zdrowych na potrzeby tych grup.
- Zwiększenie możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych i seniorów w życiu społecznym i integracji ze środowiskiem.

CEL STRATEGICZNY NR 5

Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej oraz dostosowanie ich rodzaju do zapotrzebowania.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i osobom starszym adekwatnej do potrzeb dziennej lub całodobowej pomocy instytucjonalnej.
2. Utrzymanie na wysokim poziomie usług świadczonych przez dzienne i całodobowe jednostki pomocy instytucjonalnej z terenu powiatu plockiego zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Dostosowanie rodzaju jednostek pomocy instytucjonalnej do zapotrzebowania.

Zadania:

1. Zachęcanie uprawnionych podmiotów do organizacji i prowadzenia na terenie powiatu plockiego adekwatnych do potrzeb placówek dziennej lub całodobowej opieki.
2. Zachęcanie do organizacji i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej.
3. Zapewnienie warunków prawidłowego funkcjonowania istniejących na terenie powiatu plockiego jednostek pomocy instytucjonalnej.
4. Wspieranie działań polegających na zapewnieniu usług pielęgniarstwa świadczonych mieszkańcom domów pomocy społecznej w ramach opieki długoterminowej.
5. Bieżące analizowanie zapotrzebowania społecznego na określony typ placówek pobytu dziennego lub całodobowego i podejmowanie działań w dostosowaniu ich rodzaju do potrzeb.
6. Umożliwienie samorealizacji uczestników dziennych i całodobowych placówek pomocy instytucjonalnej.

Oczekiwane rezultaty:

- Rozwijanie umiejętności osób niepełnosprawnych wykonywania czynności dnia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności.
- Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych zdolnych do podjęcia zatrudnienia poprzez uczestnictwo w podmiotach ekonomii społecznej.
- Nabycie podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i starszym udział w zajęciach zlokalizowanych bliżej miejsca zamieszkania.
- Zapewnienie profesjonalnej opieki osobom niepełnosprawnym i seniorom.
- Udzielenie wsparcia i wytchnienia rodzinom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi i starszymi poprzez zapewnienie dziennej lub całodobowej opieki.
- Zapewnienie mieszkańcom domów pomocy społecznej godnych warunków życia i opieki.
- Rozwijanie posiadanych umiejętności oraz wyzwalanie uzdolnień uczestników dziennych i całodobowych placówek pomocy instytucjonalnej.

CEL STRATEGICZNY NR 6

Podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania środków z Unii Europejskiej.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie płońskim na lata 2014 - 2019**

Cele operacyjne:

1. Pozyskanie i wykorzystanie środków finansowych Unii Europejskiej na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych i starszych oraz eliminację ich wykluczenia społecznego.
2. Budowanie warunków sprzyjających tworzeniu partnerstw z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych mających na celu pozyskiwanie środków na poprawę jakości ich życia.

Zadania:

1. Opracowywanie aplikacji i wniosków o pomoc ze środków Unii Europejskiej.
2. Udział w realizacji projektów unijnych.
3. Maksymalizacja uczestnictwa domów pomocy społecznej w działaniach jako partnerów w projektach realizowanych przez powiat płoński, urzędy gmin, organizacje pożytku publicznego.
4. Rozwijanie i budowanie warunków do współpracy między różnymi organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez tworzenie partnerstw.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie zakresu udzielenia wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym i starszym oraz ich rodzinom.
- Zwiększenie możliwości pozyskania środków pozabudżetowych.
- Wzrost stopnia zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim.
- Zmniejszanie się zjawiska wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych i seniorów, przy jednoczesnej poprawie integracji tegoż środowiska z ogółem społeczeństwa.
- Wzrost kwalifikacji osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie stopnia przygotowania zawodowego i wzrost potencjalnych możliwości zdobycia zatrudnienia.
- Wzrost kwalifikacji osób zapewniających profesjonalną opiekę osobom niepełnosprawnym i seniorom.
- Zapewnienie mieszkańcom domów pomocy społecznej godnych warunków życia i opieki.

IV. ADRESACI PROGRAMU.

Osoby niepełnosprawne, osoby starsze i ich rodziny.

V. KOORDYNATOR PROGRAMU.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Płocku, Zarząd Dróg Powiatowych w Płocku, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych oraz Wydział Komunikacji Starostwa Powiatowego w Płocku, gminy powiatu płońskiego, ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej i warsztaty terapii zajęciowej z powiatu płońskiego, zakład aktywności zawodowej, fundacje i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

niepełnosprawnych zamieszkujących powiat plocki oraz inne podmioty ekonomii społecznej, przedszkola, szkoły i uczelnie, publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.

VII. PARTNERZY PROGRAMU.

Rząd, Narodowy Fundusz Zdrowia, Wojewoda Mazowiecki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa Mazowieckiego, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, ZUS, KRUS, Samorząd Powiatu Plockiego i samorządy gminne, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Płocku, Powiatowy Zespół Ekonomiczny Szkół, Wydziały Starostwa Powiatowego w Płocku: Architektury i Budownictwa, Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, Rozwoju Funduszy i Promocji oraz mass – media.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Fundusze Europejskie, środki budżetowe administracji rządowej i Województwa Mazowieckiego oraz samorządów: Powiatu Plockiego i gminnych, Narodowego Funduszu Zdrowia, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, Budżetu Powiatu Plockiego, domów pomocy społecznej, zakładów aktywności zawodowej, indywidualnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów oraz inne źródła.

IX. CZAS REALIZACJI I ZASIEG PROGRAMU.

Lata 2014 – 2019 na terenie całego powiatu plockiego.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.

Monitoring opierał się będzie na systematycznym zbieraniu danych dotyczących realizacji Programu i będzie służył do oceny skuteczności i efektywności realizowanych zadań. Niewątpliwie duże znaczenie będzie tu miała aktywność i zaangażowanie podmiotów realizujących oraz umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału.

Podstawowym elementem systemu monitoringu będzie sprawozdanie z realizacji Programu (wzór formularza sprawozdania stanowi załącznik nr 1 do Programu) w roku następnym po zakończeniu roku sprawozdawczego. Będzie dokonywany głównie na podstawie własnych danych oraz informacji pozyskiwanych od podmiotów zaangażowanych w realizację. Monitorowanie Programu rozpocznie się od 2015 roku i będzie kontynuowane w całym okresie jego trwania.

Za monitorowanie Programu odpowiedzialne jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, które będzie miało za zadanie dokonywanie bieżącego oszacowania postępu i skutków realizacji Programu.

Ocena realizacji Programu będzie dokonywana przez Radę Powiatu Plockiego po uprzedniej konsultacji z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych. Ocena postępu i skutków realizacji Programu będzie dokonywana w cyklu rocznym, na podstawie zbiorczej informacji składanej przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku.

**Powiatowy program działania na rzecz osób niepełnosprawnych
w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie plockim na lata 2014 - 2019**

Prowadzenie ewaluacji jest konieczne ze względu na możliwość pojawienia się nowych okoliczności i problemów, których nie można było przewidzieć i zaplanować podczas opracowywania programu i które należy wziąć pod uwagę w trakcie jego trwania.

Powiatowe Centrum w miarę potrzeby będzie rekomendowało Radzie Powiatu aktualizację zapisów Programu w oparciu o sprawozdanie z jego realizacji. Zaktualizowany Program będzie przyjmowany podczas sesji Rady Powiatu w Płocku.